

Ali GÖÇER ve Gürkan MORALI

**“TÜRKÇENİN İKİNCİ/YABANCI DİL OLARAK UZAKTAN ÖĞRETİMİ”
KİTABI HAKKINDA***Kitap İncelemesi*

Şerife KAFALI*

Geliş Tarihi: 19.03.2024 | Kabul Tarihi: 23.05.2024 | Yayın Tarihi: 24.06.2024

Göçer, A. ve Morali, G. (2022). *Türkçenin ikinci/yabancı dil olarak uzaktan öğretimi*. Kimlik Yayınları.

ISBN: 978-605-8051-07-0

Türkçenin ikinci/ yabancı dil olarak uzaktan öğretimi bazı kurumlar tarafından yürütülse de henüz yaygınlaşmış değildir. Türkçe öğretiminin yüz yüze olduğu süreçte dünyayı etkisi altına alan Koronavirüs (Covid-19) salgınının 15 Mart'ta Türkiye'de görülmesi ile Türkiye'de sokağa çıkma yasağı başlamıştır. Bu durum bireyleri, hayatın her alanında olduğu gibi eğitim alanında da çözüm arayışlarına itmiştir.

Eğitim alanında yüz yüze derslerin son bulmasıyla uzaktan dersler başlamış hem öğretmenler hem de öğrenciler, çevrim içi programlara ve alternatif bilişim sistemlerine yönelmişlerdir. Türkçenin yabancı/ ikinci dil olarak

öğretiminde, Türkçe Öğretimi Araştırma ve Uygulama Merkezi (TÖMER), Dil Öğretim Merkezi (DİLMER) gibi Türkçe öğreten çeşitli kurumlar uzaktan eğitime yönelmişlerdir. Fakat üniversitelerin uzaktan eğitim merkezlerinin kullandığı bilişim altyapılarının, dil öğretimi için ne kadar yeterli olduğu tartışmalı bir konudur. Etkileşimin az olduğu bu tür programlar öğretmenleri ve öğrencileri farklı arayışlara sevk etmiştir. Bazı kurumlar tarafından geçmişten günümüze kadar Türkçenin ikinci/yabancı dil olarak öğretiminin uzaktan öğretimi kısmi olarak gerçekleştirilmiş olsa da çoğu kurum bu sürece hazırlıksız yakalanmıştır.

“Türkçenin İkinci/ Yabancı Dil Olarak Uzaktan Öğretimi” adlı kitap uzaktan eğitim sürecinde hem öğretmenlere hem de öğrencilere bir rehber niteliği taşımaktadır. Kitapta

* Uzm.; Türkiye Maarif Vakfı; skafali@turkiyemaarif.org 0000-0002-1426-2373

öğreticiler için dil öğretiminde yeni bir olgu olarak karşımıza çıkan uzaktan öğretim sürecinin genel görünümü hakkında bir çerçeve çizilmiştir. Öğreticiler tarafından Türkçenin ikinci/ yabancı dil olarak uzaktan öğretiminde, temel ilke ve ölçütlerin bilinmesi gerekmektedir. Öğreticiler bu ilke ve ölçütler doğrultusunda derslerini işlemekte, etkinliklerini tasarlamakta, dijital araçları derslerinde uygulamakta ve süreç sonunda öğrencileri değerlendirmektedir. Öğreticiler, uzaktan eğitim sürecinde bilişim araçlarını kullanarak eğitim öğretim ortamlarını zenginleştirmektedir. Bu süreçte sosyal medya araçları da eğitim amacıyla kullanılmaktadır. Kitapta öğretmenlere uzaktan eğitim araçları ayrıntılı olarak tanıtılmıştır. Öğrencilerle interaktif ders işleme yöntemleri sunulmuştur. Kitapta; Web 2.0 araçlarının tanıtımı yapılmış, bu araçlarla tasarlanan etkinlik örneklerine yer verilmiş ve dil öğretimi açısından nasıl kullanılacağı noktasında rehberlik edilmiştir. Ayrıca öğrencilerin okuma, dinleme, konuşma ve yazma becerilerinin geliştirilmesi amacıyla Web 2.0 araçlarının kullanımına dair uygulamalı örneklere yer verilmiştir. Öğrencilerin gelişimleri bu yolla takip edilerek çok yönlü öğrenmenin sağlanması amaçlanmıştır. Dil öğretiminin kültürden bağımsız olmadığı düşünüldüğünde otantik süreçlerin, uzaktan da olsa ders içeriğine aktarılmaya çalışıldığını söylemek mümkündür. Bu konuya ilişkin Diller için Avrupa Ortak Başvuru Metninde seviyelendirilmiş çevrim içi kazanımlar ise şunlardır:

“Çevrim içi karşılıklı konuşma ve tartışma, hedef odaklı çevrim içi işlemler ve iş birliği. Bu ölçeklerin her ikisi de tipik internet kullanımına özgü çok biçimli etkinliklerle ilgilidir ve şunları içerir: Yanıtların, sözlü etkileşimin ve canlı bağlantılarda daha uzun üretimin kontrol edilmesi ya da bunların karşılıklı alışverişi; sohbet (yazıya dökülmüş sözlü dil), daha uzun bloglar veya tartışmaya yazılı katkıların kullanılması ve bunların dışındaki medyanın da dâhil edilmesi” (CEFR, 2021).

Uzaktan öğretim sürecinde etkileşimin artırılmaya çalışıldığı, yalnız öğretici ile öğrenci arasında değil öğrencilerin kendi arasında da etkileşimi sağlamayı hedeflediği görülmektedir. Pilancı, Web araçlarının doğru ve etkili kullanımıyla, iyi yapılandırılmış hazırlık ve tasarım sürecinden sonra ikinci/ yabancı dil olarak Türkçe öğretimini başarıyla gerçekleştirmenin mümkün olduğunu ifade etmiştir. (Pilancı, 2015). Bu yönüyle kitap; farklı çevrim içi araçlarını dil öğretimine uyarlamak, ders öncesi, ders sırası ve ders sonrası etkinlikleri planlamak, ölçme ve değerlendirme sürecini takip etmek, geleneksel öğretim yöntemlerini dijital platforma uyarlamak gibi konularda da öğretmenlerin el kitabı niteliğindedir.

Kitap, editörün yazmış olduğu bir ön söz ile başlamakta ve on üç bölümden oluşmaktadır. Kitabın ön sözünde kitabın yazılış amacından ve Türkçenin ikinci/ yabancı dil olarak uzaktan öğretiminde, öğretmenler ve öğrenciler için kılavuz niteliğinde olduğundan bahsedilmiştir. Kitapta Türkçenin ikinci/ yabancı dil olarak uzaktan öğretiminin genel çerçevesi başarılı bir şekilde çizilmiştir. Uzaktan öğretim süreci; öğretmenler, öğrenciler, sosyal medya araçları, öğretim sistemleri, etkinlik tasarım ve uygulamaları, beceri temelli öğretim yöntemleri, ölçme ve değerlendirme gibi konu başlıklarıyla ele alınmıştır.

Kitabın birinci bölümü, Prof. Dr. Alparslan Okur ve Arş. Gör. Gökhan Haldun Demirdöven tarafından "Türkçenin İkinci Dil Olarak Uzaktan Öğretiminin Genel Görünümü" başlığıyla kaleme alınmıştır. Uzaktan öğretimin tarihsel gelişimine yer verilerek başlayan bölümde, uzaktan öğretimin dil öğretimi amacıyla kullanılmasına kadar yapılan çalışmalar tanıtılmıştır. Eş zamanlı uzaktan öğretim süreçleri ile eş zamansız uzaktan öğretim süreçlerini yürüten kurumlara örnekler verilmiştir. Geleneksel ve uzaktan dil öğrenme yöntemleri/ araçları arasındaki farklılıklar bir tablo aracılığıyla verilmiştir. Ayrıca Diller İçin Avrupa Ortak Başvuru Metni: Öğrenme, Öğretme ve Değerlendirme (CEFR) metnindeki uzaktan dil öğretimi kazanımlarına seviyelere göre yer verilmiştir. Ayrıca başvuru metnindeki çevrim içi kazanımlara yer verilmiştir. Türkiye’de uzaktan dil öğretimini gerçekleştiren kurumlar ve kullandıkları sistemler tanıtılmıştır. Anadolu Üniversitesi-Elbep, Yaşar Üniversitesi-Türkçe Öğreniyorum, Yunus Emre Enstitüsü- Türkçe Öğretim Portalı, Anadolu Üniversitesi- Ana dil: Türkçe, Gazi Üniversitesi TÖMER, Sakarya Üniversitesi, İstanbul Üniversitesi Dil Merkezi (DİLMER), Süleyman Demirel Üniversitesi TÖMER, Uludağ Üniversitesi ULUTÖMER, Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi TÖMER uzaktan eğitim uygulaması örneği gibi farklı üniversite ve kurumların kullandıkları sistemler ayrıntılı bir şekilde tanıtılmıştır.

Kitabın ikinci bölümü Dr. Sevgi Çalışır Zenci, Dr. Olcay Saltık ve Prof. Dr. Hülya Pilancı tarafından "Açık ve Uzaktan Türkçe Öğretim Sistemleri" başlığı altında kaleme alınmıştır. Bu bölümde açık ve uzaktan öğrenme sistemlerine yönelik beklentiler; kurumdan beklentiler, destek hizmetlerinden beklentiler, tasarıma yönelik beklentiler, öğretim elemanlarından beklentiler, içeriğe yönelik beklentiler, öğrenme sürecine yönelik beklentiler gibi başlıklar altında ayrıntılandırılmıştır. Sınıf yönetimi araçları (Moodle, Canvas, Edmodo, Classdojo, Voki, Socrative, Google Classroom...) tanıtılmış ve işlevlerine değinilmiştir. Öğreticilere bahsi geçen araçları kullanmak ve fikir vermek noktasında destek olmak amaçlanmıştır. Ayrıca öğrenme yönetim sistemleri için ölçütlere de yer verilmiştir.

Kitabın üçüncü bölümü Doç. Dr. Önder Çangal tarafından "Sosyal Medya Platformları" başlığıyla kaleme alınmıştır. Pandemi sürecinde hem öğrencilerin hem de öğretmenlerin sosyal medyayı aktif kullandıkları görülmektedir. Aynı zamanda sosyal medya platformlarında doğru olmayan bilgilerin varlığı bir medya okuryazarlığı gerektirmektedir. Yazar, sosyal medya platformlarının Türkçenin ikinci/yabancı dil olarak öğretiminde nasıl kullanılacağına dair örnekler vermiştir. Facebook, Youtube, WhatsApp, Instagram gibi sosyal medya platformları tanıtılarak dil öğretimini destekleyici birer araç hâline dönüştürülmesinin yollarını aktarmıştır. Bölümde Türkçenin ikinci/ yabancı dil olarak uzaktan öğretiminde sosyal medya kullanımının faydalarına ve sınırlılıklarına da yer verilerek öğretmenlerin sürece farklı boyutlardan da bakabilmesi sağlanmıştır.

Kitabın dördüncü bölümü, Öğr. Gör. Ezgi İnal ve Prof. Dr. Mustafa Durmuş tarafından "Öğretici Yetkinlik ve Yeterlilikleri" başlığı altında kaleme alınmıştır. Bölümde ikinci

dil ve öğretimi, öğretici yeterlilikleri ve dil öğretimi, öğretici yeterlilikleri ve uzaktan öğretim gibi kavramlar üzerinde ayrıntılı bir biçimde durulmuştur. Uzaktan öğretim sürecinde aktif olarak görev yapan öğreticilerde olması gereken nitelikler sıralanmıştır. Öğreticilerden; dijital içerik oluşturması, dijital güvenliği sağlama, problem çözme becerisi, dijital okuryazarlık, iletişim kurma ve iş birliği sağlama gibi birçok yeterliliğin beklendiği ifade edilmiştir. Uzaktan olarak yürütülen derslerde öğreticilerde bulunması gereken nitelikler maddeler hâlinde sıralanmıştır. Bunlar arasında: öğrenciyi tanımak, dil seviyelerine uygun olarak iletişim kurmak, ders sürelerine dikkat etmek, hedef ve kazanımlara uygun ders planı yapabilmek, dijital araçları derslerinde kullanabilmek, öğrencilerin motivasyonunu sağlayarak derse katılımı ve ilgiyi arttırmak gibi birçok konuya değinilmiştir.

Kitabın beşinci bölümü Dr. Sevgi Çalışır Zenci, Dr. Olcay Saltık ve Prof. Dr. Hülya Pilancı tarafından “Uzaktan Öğretimde Temel İlke, Ölçütler: Etkinlik Tasarımı ve Uygulamaları” başlığıyla kaleme alınmıştır. Bölümde Türkçenin ikinci/ yabancı dil olarak uzaktan öğretiminde temel ilke ve ölçütlere yer verilmiştir. Bu ölçütler başlıklar hâlinde açıklanmıştır. Öğreticiler için faydalı olacak etkinlik örnekleri sıralanmıştır. Etkinliklerin görsellerinin yer aldığı bölümde hedefe yönelik olarak ders materyali tasarımı aktarılmıştır. Öğreticiler için Web 2.0 araçlarını tanımak ve etkinlik örnekleri tasarlamak için oldukça faydalı bir kaynak niteliğindedir. Türkçenin ikinci/yabancı dil olarak öğretiminde kullanılan uzaktan öğretim platformlarına ayrıntılı olarak yer verilerek öğrencilerin de bu ağlardan haberdar olması sağlanmıştır.

Kitabın altıncı bölümü Doç. Dr. Gülden Tüm tarafından “Sınıf İçi Etkileşim ve Etkinlikler” başlığıyla kaleme alınmıştır. Okuma, dinleme, konuşma ve yazma becerilerine yönelik sınıfta kullanılacak etkinlik örneklerine yer verilmiştir. Uzaktan eğitim sürecinde öğrencilerin en çok zorlandıkları konulardan biri sınıf kontrolü ve materyal üretimidir. Yazar, becerilere göre hazırladığı çeşitli etkinlik örnekleriyle öğrencilere ışık tutmuş, örnekler sunmuştur. Öğreticiler buradaki örneklerden hareketle materyallerini çeşitlendirebilir ve uzaktan eğitim sürecinde kullanabilirler.

Kitabın yedinci bölümü Dr. Öğr. Üyesi Gürkan Moralı ve Prof. Dr. Ali Göçer tarafından “Okuma Becerisinin Geliştirilmesi” başlığıyla kaleme alınmıştır. Okuma becerisinin önemine ve işlevine yer verilmiştir. Okuma becerisi; uzaktan öğretimde okuma amaçları, okuma becerisine yönelik yeterlik ve yetkinlikler, okuma becerisinin diğer dil becerileri ile ilişkisi, tümleşik dil becerileri yaklaşımı ve etkileşimli dil öğrenme ortamları, okuma becerisinin uzaktan öğretiminde metin seçimi ve kullanımı gibi başlıklara ayrılarak ayrıntılı bir şekilde aktarılmıştır. Uzaktan öğretim sürecinde okuma becerisini geliştirmek amacıyla teknolojik araç ve ortam önerilerinde bulunulmuştur. Elektronik kitap, Blog, Viki bunlardan birkaçıdır. Uzaktan öğretim sürecinde okuma türleri, okuma öncesi etkinlik süreci, ön bilgileri belirleme, metinle ilgili görselleri yorumlatma gibi okuma sürecinin bütün basamaklarına değinilmiştir. Öğreticilere okuma becerisi ile ilgili etkinlik örnekleri sunan bölüm, materyal hazırlama süreci için kaynak niteliğindedir.

Kitabın sekizinci bölümü Doç. Dr. Gökçen Göçen tarafından “Yazma Becerisinin Geliştirilmesi” başlığıyla kaleme alınmıştır. Yazma becerisi dijital ve çevrim içi yazma olarak çeşitlendirilmiştir. Türkçenin yabancı dil olarak uzaktan öğretiminde yazma becerisinin geliştirilmesi ayrıntılı bir şekilde ele alınmıştır. Uzaktan öğretimde iş birliği ve etkileşimin, düzeltme ve geri bildirim önemi üzerinde durulmuştur. Türkçenin ikinci/ yabancı dil olarak uzaktan öğretiminde etkinlik örneklerine de yer verilmiştir. Pandemi sürecinde çoğu öğreticinin zorlandığı konuların başında eş zamanlı yazma etkinliği yaptırılmamış olmuştur. Dersten sonra verilen yazma ödevlerinin takibi zor olmakta, öğretici için zaman almakta ve anında dönüt verilememektedir. Bölümde eş zamanlı etkinlik örneklerine de yer verilerek bu tarz sorunlara bir çözüm önerisi sunulmuştur. Farklı seviyelerde on adet yazma etkinliğinin bulunduğu bölüm öğrencilerin alıp doğrudan kullanabileceği ve çeşitlendirebileceği niteliktedir.

Kitabın dokuzuncu bölümü Prof. Dr. Ali Göçer, Dr. Öğr. Üyesi Gürkan Moralı ve Dr. Akife Kurt tarafından “Dinleme Becerisinin Geliştirilmesi” başlığıyla ele alınmıştır. Dinleme becerisinin geliştirilmesine yönelik etkinliklerin diğer dil becerileriyle koordineli bir şekilde yürütülmesi hususu ayrıntılı olarak açıklanmıştır. Uzaktan öğretim sürecinde dinleme/izleme becerisine yönelik yeterlik ve yetkinlikler Diller için Avrupa Ortak Başvuru Metni kaynak alınarak ifade edilmiştir. Uzaktan öğretim sürecinde dinleme becerisinin geliştirilmesi amacıyla kullanılan dijital radyo, podcast, televizyon, dizi, film, çizgi film, animasyon, vlog, zenginleştirilmiş kitap (Z-Kitap), sanal ve artırılmış gerçeklik ve sosyal paylaşım ağlarına değinilmiştir. Dinleme stratejilerinden bahsedilerek dinlemeye yönelik alt beceriler maddeler hâlinde açıklanmıştır: Genel fikir için dinleme, sözcük tanıma, konuyu belirleme/ tahmin etme, amaçlı dinleme, çıkarım için dinleme, eleştirel dinleme, söylem belirleyicileri için dinleme, referanslar için dinleme gibi alt başlıklar altında verilmiştir. Dinleme stratejilerine göre etkinlik örneklerinin yer aldığı bölüm, öğrenciler için zengin bir kaynak niteliğindedir.

Kitabın onuncu bölümü Prof. Dr. Ali Göçer ve Dr. Bilal Ferhat Kadadağ tarafından “Konuşma Becerisinin Geliştirilmesi” başlığıyla ele alınmıştır. Konuşma becerisinin önemi ve uzaktan eğitim sürecinde geliştirilmesi üzerinde durulmuştur. Uzaktan öğretim sürecinde karşılaşılan sorunların başında öğrencilerin derse aktif olarak katılmamaları gelmektedir. Öğrencilerin derse giriş yapsa bile bilgisayarlarının kamera ve seslerini kapatarak pasif bir dinleme yapmaları, dil öğretim sürecini zorlaştırmaktadır. Aktif katılımın olmadığı derslerde öğrenci ve öğretici motivasyonunu kaybetmektedir (Güngör, Çangal ve Demir, 2020). Bu nedenle bölümde dil kullanıcılarının başvurabilecekleri konuşma stratejileri üzerinde durulmuştur. Uzaktan öğretimde konuşma becerisi ile ilgili temel bileşenler başlıklar hâlinde açıklanmıştır. Sesletim, durak, vurgu ve tonlama, sözel olmayan davranışların kullanımı, sözcük bilgisi, dil bilgisinin doğru kullanımının önemi gibi iletişimsel işlevlere yer verilmiştir. Öğreticilerin derslerinde kullanabileceği biçimde hazırlıksız ve hazırlı konuşma üzerine etkinlik örneklerine yer verilmiştir. Kitap bu açıdan teorik

bilginin yanında uygulama örneklerinin yer aldığı etkinlik kitabı niteliği de taşımaktadır.

Kitabın on birinci bölümü Dr. Duygu Ak Başoğul tarafından “Sözcük Dağarcığının Geliştirilmesi” başlığıyla kaleme alınmıştır. Sözcük dağarcığının geliştirilmesi ve Türkçenin ikinci/ yabancı dil olarak uzaktan öğretiminde sözcük dağarcığının geliştirilmesi başlıkları açıklanmıştır. Canva uygulaması (ücretsiz, çevrim içi bir grafik tasarım aracı) üzerinden tasarlanan görseller ve formlar aracılığıyla kavram öğretimi örneklerine yer verilmiştir. Etkinlik örneklerinin yer aldığı bölümde; Quizlet, Educandy, Smartdraw, Wordwall, Quizizz, Metaverse Studio, Kahoot!, EdWordle gibi Web 2.0 araçlarıyla seviyelere göre tasarlanan etkinlik görselleri yer almaktadır.

Kitabın on ikinci bölümü Doç. Dr. Ahmet Benzer tarafından “Dil Bilgisi Öğretimi” başlığıyla ele alınmıştır. Uzaktan ikinci dil öğretimi ve Türkçenin uzaktan öğretimi başlıkları açıklanmıştır. Uzaktan öğretim araçları görselleri ile verilerek tanıtılmıştır. Yunus Emre Enstitüsü, Turacoön, Yaşar Üniversitesi, Hep Türkçe, Anadolu Üniversitesi- Ana Dil gibi uzaktan Türkçe öğreten kurumlar ve kullandıkları programlar tanıtılmıştır. Uzaktan dil bilgisi öğretiminde kullanılan infografik, Easelly, Slack: öğretimin devamı, Slido: bilginin testi gibi uygulamalar tanıtılmıştır. Bu sistemlerde dil bilgisi öğretimine yönelik test oluşturmak ve etkinlik tasarlamak anlatılmış ve görseller ile desteklenmiştir. Bunlara ek olarak mobil uygulamalara da yer verilerek hem öğretmenler hem de öğrenciler için işlevsel uygulamalar tanıtılmıştır.

Kitabın son bölümü olan on üçüncü bölümünde Prof. Dr. Ali Göçer “Ölçme ve Değerlendirme” başlığıyla uzaktan öğretim sürecinde ve dil öğretiminde ölçme ve değerlendirme kavramını ele almıştır. Ölçme ve değerlendirme hakkında yüz yüze dil öğretiminde dâhi üniversiteler arasında bir standardın sağlanamadığı görülmektedir. Uzaktan öğretim sürecinde ise bu durum daha da karmaşık bir hâl almıştır. Yazar, dil öğretiminde ölçme ve değerlendirme kavramlarını açıklayarak kullanılan araç ve uygulamalara yer vermiştir. Ölçme ve değerlendirme yaklaşımları ayrıntılı olarak açıklanmıştır. Açık ve anlaşılır açıklamalar öğretmenlere kaynak niteliğindedir. Test soru biçimine sıkıştırılan okuma becerisini aşır, farklı soru stilleri oluşturabilmek için öğretmenlere kılavuz oluşturulmuştur. Sonuç odaklı değerlendirmelerin yanında süreç odaklı değerlendirme yaklaşımları örneklendirilerek aktarılmıştır. Seviyelere ve becerilere göre soru türlerinin bulunduğu bölümde, yazma ve konuşma becerisinin değerlendirilmesi için ölçek örneklerine yer verilmiştir. Dil yeterlilik sınavları, seviye belirleme sınavları, sertifika/ kur sonu sınavları gibi farklı ihtiyaçlara yönelik sınav çeşitleri kategorize edilmiştir. Yunus Emre Enstitüsü tarafından hazırlanan ve Türkçenin uluslararası alanda yeterliliğini ölçen TYS tanıtılmış ve sınav ölçütleri ifade edilmiştir.

Kitabın sonunda indeks ve yazarların kısa özgeçmişleri bulunmaktadır. Kitap hem öğretmenler için hem de öğrenciler için Türkçenin ikinci/ yabancı dil olarak uzaktan öğretimine ilişkin tüm kavramların yer aldığı bir kılavuz niteliği taşımaktadır. Kitapta becerilere ve kazanımlara göre yapılandırılmış zengin etkinlik örneklerine yer

verilmiştir. Türkçenin uzaktan öğretim sürecine hızlı bir şekilde geçilmesiyle bilinmezliklerin ve kaynakların az olduğu bir süreçte öğretmenler için yol gösterici bir kitap oluşturulmuştur. Kuram ve uygulamanın bir arada olduğu eser, dil öğretmenlerinin her zaman başvurabileceği rehber niteliğinde hazırlanmıştır. Kitabın yazıldığı dönemde bu konuyu ele alan birkaç kitaptan biri olması da Türkçenin ikinci/ yabancı dil olarak uzaktan öğretiminde öncü olmasını sağlamıştır. "Türkçenin Yabancı Dil Olarak Uzaktan Öğretimi" (Boylu ve Güngör, 2021), isimli kitap ve bu konuda makaleler kaleme alınmasına rağmen bu sayı oldukça sınırlıdır. Bahsi geçen kitap kuramsal çerçeve ile etkinlik örneklerini birleştirerek okura sunmuştur. Bu nedenle hem öğretmenler hem de öğrenciler için bir kılavuz niteliği taşımaktadır.

Kaynakça

- Boylu, E. ve Güngör, H. (2021). *Türkçenin yabancı dil olarak uzaktan öğretimi*. Nobel Yayınları.
- Canva, 2024. <https://www.canva.com/> (Erişim tarihi: 21 Mart 2024).
- CEFR, (2021). *Diller için Avrupa ortak başvuru metni: Öğrenme, öğretme ve değerlendirme*.
https://ttkb.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/2022_01/04144518_CEFR_TR.pdf
- Güngör, H., Çangal, Ö. ve Demir, T. (2020). Türkçenin yabancı dil olarak uzaktan öğretimine ilişkin öğrenci ve öğretici görüşleri. *Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 40(3), 1163-1191. <https://doi.org/10.17152/Gefad.756612>.
- Pilancı, H. (2015). Web tabanlı uzaktan dil öğretimindeki gelişmeler ve yabancı dil olarak Türkçe öğretimi. *International Journal Of Languages' Education And Teaching*, 3(3), 253-267.